

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 6. julija 2023 *

„Predhodno odločanje – Direktiva 2011/95/EU – Standardi glede pogojev za priznanje statusa begunca ali statusa subsidiarne zaščite – Člen 14(4)(b) – Preklic statusa begunca – Državljan tretje države, ki je bil pravnomočno obsojen za izredno hudo kaznivo dejanje – Nevarnost za skupnost – Preverjanje sorazmernosti“

V zadevi C-402/22,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložil Raad van State (državni svet, Nizozemska) z odločbo z dne 15. junija 2022, ki je na Sodišče prispela 20. junija 2022, v postopku

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

proti

M. A.,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Arabadjiev, predsednik senata, L. Bay Larsen (poročevalec), podpredsednik Sodišča, P. G. Xuereb, T. von Danwitz, sodnika, in I. Ziemele, sodnica,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za M. A. R. C. van den Berg, advocaat,
- za nizozemsko vlado M. K. Bulterman in M. H. S. Gijzen, agentki,
- za madžarsko vlado Z. Biró-Tóth in M. Z. Fehér, agenta,
- za Evropsko komisijo J. Hottiaux in F. Wilman, agenta,

* Jezik postopka: nizozemščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 17. maja 2023

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 14(4)(b) Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med M. A., državljanom tretje države, in Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (državni sekretar za pravosodje in varnost, Nizozemska; v nadaljevanju: državni sekretar) zaradi odločitve tega sekretarja, da zavrne prošnjo M. A. za mednarodno zaščito.

Pravni okvir

- 3 V uvodni izjavi 12 Direktive 2011/95 je navedeno:

„Glavni cilj te direktive je po eni strani zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito, po drugi strani pa zagotoviti, da je v vseh državah članicah navedenim osebam na voljo minimalna raven ugodnosti.“
- 4 Člen 1 te direktive določa:

„Namen te direktive je določitev standardov glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite.“
- 5 Člen 12(2) navedene direktive določa:

„Državljan tretje države ali oseba brez državljanstva ne more biti begunec, če obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da:

 - (a) je storil(-a) kaznivo dejanje proti miru, vojni zločin ali zločin proti človeštvu, kot opredeljeno v mednarodnih instrumentih, ki določajo takšna kazniva dejanja;
 - (b) je storil(-a) hudo nepolitično kaznivo dejanje izven države sprejemnice, preden ga/jo je ta sprejela kot begunca (tj. preden mu/ji je izdala dovoljenje za prebivanje, ki je temeljilo na priznanju statusa begunca) [...].“
- 6 Člen 13 iste direktive določa:

„Države članice priznajo status begunca državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki izpolnjuje pogoje za begunca v skladu s poglavjema II in III.“

7 Člen 14(4) in (5) Direktive 2011/95 določa:

„4. Države članice lahko prekličejo, odvzamejo ali zavrnejo podaljšanje statusa, ki ga je beguncu priznal vladni, upravni, sodni ali parasodni organ, kadar:

[...]

(b) po pravnomočni obsodbi za izredno hudo kaznivo dejanje predstavlja nevarnost za skupnost te države članice.

5. V situacijah iz odstavka 4 se lahko države članice odločijo, da beguncu ne priznajo statusa, če takšna odločitev še ni bila sprejeta.“

8 Člen 17(1) in (3) te direktive določa:

„1. Državljan tretje države ali oseba brez državljanstva ne more biti upravičen(-a) do subsidiarne zaščite, če obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da:

[...]

(b) je storil(-a) hudo kaznivo dejanje;

[...]

3. Države članice lahko državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva odrečejo upravičenost do subsidiarne zaščite, če je ta pred sprejemom v zadevno državo članico storil(-a) eno ali več kaznivih dejanj izven področja uporabe odstavka 1, za katere bi bila, če bi bila storjena v zadevni državi članici, zagrožena zaporna kazen, in če je zapustil(-a) izvorno državo izključno zato, da bi se izognil(-a) sankcijam, ki so posledica navedenih kaznivih dejanj.“

9 Člen 21(2)(b) navedene direktive določa:

„Kadar jim tega ne prepovedujejo mednarodne obveznosti iz odstavka 1, lahko države članice begunca vrnejo ne glede na to, ali so mu tak status formalno priznale ali ne, če:

[...]

(b) po pravnomočni obsodbi za izredno hudo kaznivo dejanje predstavlja nevarnost za skupnost te države članice.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

10 M. A. je 5. julija 2018 vložil prošnjo za mednarodno zaščito na Nizozemskem.

11 Državni sekretar je to prošnjo zavrnil z odločbo z dne 12. junija 2020. V tej odločbi je navedel, da ima M. A. utemeljen strah pred preganjanjem v svoji izvorni državi, da pa je bil pravnomočno obsojen za izredno hudo kaznivo dejanje in zato predstavlja nevarnost za skupnost.

- 12 Državni sekretar se je v zvezi s tem oprl na to, da je nizozemsko kazensko sodišče M. A. leta 2018 obsodilo na kazen zapora 24 mesecev, ker je istega večera storil tri kazniva dejanja spolnega nasilja, poskus spolnega nasilja in tatvino mobilnega telefona.
- 13 M. A. je zoper odločbo z dne 12. junija 2020 vložil tožbo.
- 14 Prvostopenjsko sodišče je s sodbo z dne 13. julija 2020 to odločbo odpravilo z obrazložitvijo, da državni sekretar ni zadostno obrazložil, prvič, da so bila dejanja M. A. tako huda, da bi upravičevala zavrnitev priznanja statusa begunca, in drugič, da M. A. predstavlja resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo, ki prizadene osnovne interese družbe.
- 15 Državni sekretar je zoper to sodbo vložil pritožbo pri Raad van State (državni svet, Nizozemska), ki je predložitveno sodišče.
- 16 V utemeljitev te pritožbe navaja, prvič, da je treba dejanja, ki se očitajo M. A., obravnavati kot eno samo kaznivo dejanje, ki pomeni izredno hudo kaznivo dejanje, upoštevajoč naravo teh dejanj, izrečeno kazen in moteč učinek teh dejanj za nizozemsko družbo. Drugič, trdi, da obsodba M. A. za izredno hudo kaznivo dejanje načeloma dokazuje, da predstavlja nevarnost za skupnost.
- 17 Predložitveno sodišče dvomi o elementih, ki jih je treba upoštevati pri ugotavljanju, ali je treba kaznivo dejanje, za katero je bil državljan tretje države pravnomočno obsojen, šteti za izredno hudo v smislu člena 14(4)(b) Direktive 2011/95. Poleg tega je predložitveno sodišče zaradi nestrinjanja med strankama glede pomena pojma „nevarnost za skupnost“ za svoja privzelo vprašanja, ki jih je Conseil d'État (državni svet, Belgija) predložil v predhodno odločanje v zadevi C-8/22.
- 18 V teh okoliščinah je Raad van State (državni svet) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ta vprašanja:
 - „1. Kdaj je kaznivo dejanje v smislu člena 14(4)(b) Direktive [2011/95] tako ‚izredno hudo‘, da lahko država članica osebi, ki potrebuje mednarodno zaščito, zavrne priznanje statusa begunca?

Ali so merila, ki se uporabljajo za ‚hudo kaznivo dejanje‘ iz člena 17(1)(b) Direktive [2011/95], kot so navedena v točki 56 sodbe z dne 13. septembra 2018, Ahmed (C-369/17, EU:C:2018:713), pomembna pri presoji, ali gre za ‚izredno hudo kaznivo dejanje‘? Če je odgovor pritrdilen, ali obstajajo še dodatna merila, zaradi katerih je kaznivo dejanje ‚izredno‘ hudo?
 2. Ali je treba člen 14(4)(b) Direktive [2011/95] razlagati tako, da določa, da je nevarnost za skupnost dokazana že samo s tem, da je bil upravičenec do statusa begunca pravnomočno obsojen za izredno hudo kaznivo dejanje, ali pa ga je treba razlagati tako, da določa, da samo pravnomočna obsodba za izredno hudo kaznivo dejanje še ne zadostuje za dokaz obstoja nevarnosti za skupnost?
 3. Ali je treba, če samo pravnomočna obsodba za izredno hudo kaznivo dejanje ne zadostuje za dokaz obstoja nevarnosti za skupnost, člen 14(4)(b) Direktive [2011/95] razlagati tako, da od države članice zahteva, da dokaže, da tožeča stranka od obsodbe še naprej predstavlja nevarnost za skupnost? Ali mora država članica dokazati, da je ta nevarnost resnična in sedanja, ali pa zadostuje potencialna nevarnost? Ali je treba člen 14(4)(b) Direktive [2011/95]

sam zase ali v povezavi z načelom sorazmernosti razlagati tako, da omogoča preklic statusa begunca le, če je ta preklic sorazmeren in je nevarnost, ki jo predstavlja upravičenec do tega statusa, dovolj resna, da ta preklic upravičuje?

4. Ali je treba – če državi članici ni treba dokazati, da tožeča stranka od obsodbe še naprej predstavlja nevarnost za skupnost ter je ta nevarnost resnična, sedanja in dovolj resna, da upravičuje preklic statusa begunca – člen 14(4)(b) Direktive [2011/95] razlagati tako, da je nevarnost za skupnost načeloma dokazana z dejstvom, da je bil upravičenec do statusa begunca pravnomočno obsojen za izredno hudo kaznivo dejanje, vendar lahko ta upravičenec dokaže, da ne predstavlja take nevarnosti oziroma je ne predstavlja več?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 19 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, na podlagi katerih meril je mogoče kaznivo dejanje šteti za „izredno hudo kaznivo dejanje“ v smislu člena 14(4)(b) Direktive 2011/95.
- 20 Člen 14(4)(b) Direktive 2011/95 določa, da lahko države članice preklicajo status begunca, kadar po pravnomočni obsodbi za izredno hudo kaznivo dejanje predstavlja nevarnost za skupnost države članice, v kateri je.
- 21 Člen 14(5) te direktive določa, da se lahko države članice v položajih, opisanih v členu 14(4) navedene direktive, odločijo, da državljanu tretje države ne priznajo statusa begunca, če odločitev o njegovi prošnji za mednarodno zaščito še ni bila sprejeta.
- 22 Iz točk od 27 do 42 sodbe s tega dne, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Begunec, ki je storil hudo kaznivo dejanje) (C-8/22), izhaja, da morata biti za uporabo člena 14(4)(b) iste direktive izpolnjena dva ločena pogoja, ki se nanašata, prvi, na to, da je bil zadevni državljani tretje države pravnomočno obsojen za izredno hudo kaznivo dejanje, in drugi, na to, da je bilo ugotovljeno, da ta državljani predstavlja nevarnost za skupnost države članice, v kateri je.
- 23 V zvezi s prvim od teh pogojev je treba najprej opozoriti, da se mora v skladu z zahtevami po enotni uporabi prava Unije in načela enakosti izraze določbe tega prava, ki tako kot člen 14(4)(b) Direktive 2011/95 za opredelitev svojega pomena in obsega ne napotuje izrecno na pravo držav članic, običajno razlagati avtonomno in enotno v celotni Uniji (glej v tem smislu sodbi z dne 13. septembra 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, točka 36, in z dne 15. novembra 2022, Senatsverwaltung für Inneres und Sport, C-646/20, EU:C:2022:879, točka 40).
- 24 Ker niti člen 14(4)(b) te direktive niti nobena druga določba navedene direktive ne opredeljuje pojma „izredno hudo kaznivo dejanje“, ga je treba razlagati v skladu z njegovim običajnim pomenom v vsakdanjem jeziku, ob upoštevanju konteksta, v katerem se uporablja, in ciljev, ki jim sledi ureditev, katere del je (glej v tem smislu sodbo z dne 7. septembra 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Narava pravice do prebivanja na podlagi člena 20 PDEU), C-624/20, EU:C:2022:639, točka 28 in navedena sodna praksa).

- 25 Najprej, glede običajnega pomena izraza „izredno hudo kaznivo dejanje“ v vsakdanjem jeziku je treba navesti, prvič, da izraz „kaznivo dejanje“ v tem okviru označuje dejanje ali opustitev, ki pomeni hudo kršitev pravnega reda zadevne skupnosti in ki je zato v tej skupnosti kot tako kazensko sankcionirano.
- 26 Drugič, izraz „izredno hudo“, ki temu pojmu „kaznivo dejanje“ dodaja dva kvalifikatorja, napotuje, kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 38 sklepnih predlogov, na kaznivo dejanje, ki je izjemno resno.
- 27 Dalje, kar zadeva kontekst, v katerem se izraz „izredno hudo kaznivo dejanje“ uporablja, je treba poudariti, na prvem mestu, da člen 14(4)(b) Direktive 2011/95 pomeni odstopanje od pravila iz člena 13 te direktive, v skladu s katerim države članice status begunca priznajo državljanu tretje države, ki izpolnjuje pogoje za begunca. To določbo je zato treba razlagati ozko (glej po analogiji sodbo z dne 13. septembra 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, točka 52).
- 28 Na drugem mestu, medtem ko je v nekaterih določbah Direktive 2011/95, kot je člen 12(2)(a), pojasnjena posebna narava kaznivih dejanj, na katera se te določbe nanašajo, se člen 14(4)(b) te direktive nanaša na vsako „izredno hudo kaznivo dejanje“.
- 29 Na tretjem mestu, ker je namen člena 12(2)(b) Direktive 2011/95, ki zadeva „hudo nepolitično kaznivo dejanje“, in člena 17(1)(b) te direktive, ki se nanaša na „hudo kaznivo dejanje“, prav tako odvzeti mednarodno zaščito državljanu tretje države, ki je storil kaznivo dejanje z določeno stopnjo resnosti, je treba pri razlagi člena 14(4)(b) te direktive upoštevati sodno prakso Sodišča v zvezi s tema določbama.
- 30 Iz te sodne prakse pa na eni strani izhaja, da se pristojni organ zadevne države članice lahko sklicuje na razlog za izključitev iz člena 12(2)(b) in člena 17(1)(b) Direktive 2011/95, ki se nanašata na to, da je prosilec za mednarodno zaščito storil „hudo kaznivo dejanje“, šele po tem, ko je za vsak posamezen primer presodil natančna dejstva, ki jih pozna, da bi lahko ugotovil, ali obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da dejanja zadevne osebe, ki sicer izpolnjuje merila za pridobitev zaprosenega statusa, spadajo v okvir tega razloga za izključitev, pri čemer mora pri presoji teže zadevnega kaznivega dejanja celovito preučiti vse okoliščine posameznega primera (glej v tem smislu sodbi z dne 2. aprila 2020, Komisija/Poljska, Madžarska in Češka republika (Začasni mehanizem za premestitev prosilcev za mednarodno zaščito), C-715/17, C-718/17 in C-719/17, EU:C:2020:257, točka 154, in z dne 22. septembra 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság in drugi, C-159/21, EU:C:2022:708, točka 92).
- 31 Na drugi strani, kar natančneje zadeva merila, ki jih je treba uporabiti za presojo stopnje resnosti kaznivega dejanja za uporabo člena 17(1)(b) Direktive 2011/95, je Sodišče razsodilo, da je merilo kazni, zagrožene na podlagi kazenske zakonodaje zadevne države članice, v okviru teh meril posebno pomembno, ne da bi bilo samo po sebi odločilno (glej v tem smislu sodbo z dne 13. septembra 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, točka 55).
- 32 Poleg tega se je Sodišče v točki 56 iste sodbe z dne 13. septembra 2018, Ahmed (C-369/17, EU:C:2018:713), sklicevalo na poročilo Evropskega azilnega podpornega urada (EASO) iz januarja 2016, naslovljeno „Izključitev: člena 12 in 17 Direktive 2011/95/EU“, v katerem je v točki 3.2.2, ki se nanaša na člen 17(1)(b) Direktive 2011/95, priporočeno, naj se resnost kaznivega dejanja, ki upravičuje izključitev osebe iz subsidiarne zaščite, presoja glede na več meril, kot so zlasti narava zadevnega dejanja, povzročena škoda, vrsta postopka, ki se uporabi za pregon, narava zagrožene kazni in to, ali bi večina sodišč zadevno dejanje štela za hudo kaznivo dejanje.

- 33 Ob tem je, na četrtem mestu, iz primerjave členov 12, 14, 17 in 21 Direktive 2011/95 razvidno, da je zakonodajalec Unije določil različne zahteve glede resnosti kaznivih dejanj, na katero se je mogoče sklicevati za upravičitev uporabe razloga za izključitev oziroma preklic mednarodne zaščite ali vrnitve begunca.
- 34 Tako je v členu 17(3) Direktive 2011/95 omenjena storitev „enega ali več kaznivih dejanj“. Člen 12(2)(b) in člen 17(1)(b) te direktive se nanašata, kot je bilo navedeno v točki 29 te sodbe, na storitev „hudega kaznivega dejanja“. Zakonodajalec Unije pa se je odločil, da bo v členih 14(4)(b) in 21(2)(b) navedene direktive uporabil enako besedilo, in sicer je zahteval, da je bil zadevni državljani tretje države pravnomočno obsojen za „izredno hudo kaznivo dejanje“.
- 35 Iz tega izhaja, da uporaba izraza „izredno hudo kaznivo dejanje“ v členu 14(4)(b) Direktive 2011/95 kaže na odločitev zakonodajalca Unije, da uporabo te določbe med drugim pogoji z izpolnjevanjem posebno strogega pogoja, to je obstoja pravnomočne obsodbe za izredno hudo kaznivo dejanje, ki je strožji od pogoja za kazniva dejanja, ki lahko upravičijo uporabo člena 12(2)(b) oziroma člena 17(1)(b) in (3) te direktive.
- 36 Nazadnje, tudi glavni cilj Direktive 2011/95, kot izhaja iz člena 1 te direktive in njene uvodne izjave 12 – in sicer zagotoviti, da vse države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito, in tem osebam zagotoviti minimalno raven ugodnosti v vseh državah članicah – je argument za ozko razlago člena 14(4)(b) te direktive.
- 37 Iz vsega navedenega izhaja, da se člen 14(4)(b) Direktive 2011/95 lahko uporabi le za državljana tretje države, ki je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje, katerega posebne značilnosti omogočajo, da se za to dejanje šteje, da je izjemno resno, ker spada med kazniva dejanja, ki najbolj ogrožajo pravni red zadevne skupnosti.
- 38 V zvezi s tem, čeprav je treba v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 23 te sodbe, presojo resnosti zadevnega kaznivega dejanja, da bi se lahko uporabila Direktiva 2011/95, opraviti na podlagi skupnega standarda in meril, še vedno velja, da v sedanjem stanju prava Unije kazensko pravo držav članic ni predmet splošnih harmonizacijskih ukrepov. Zato je treba to presojo opraviti ob upoštevanju odločitev, ki so bile v okviru kazenskega sistema zadevne države članice sprejete glede opredelitve kaznivih dejanj, ki najbolj ogrožajo pravni red skupnosti.
- 39 Ker se ta določba nanaša na pravnomočno obsodbo za „izredno hudo kaznivo dejanje“ v ednini in jo je treba razlagati ozko, je njeno uporabo mogoče upravičiti le v primeru pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje, ki, obravnavano ločeno, pomeni „izredno hudo kaznivo dejanje“, kar zahteva, da dosega stopnjo resnosti, opisano v točki 37 te sodbe, pri čemer je treba pojasniti, da te resnosti ni mogoče doseči s kumuliranjem ločenih kaznivih dejanj, od katerih nobeno samo po sebi ne pomeni izredno hudega kaznivega dejanja.
- 40 Poleg tega, kot izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 30 te sodbe, presoja stopnje resnosti kaznivega dejanja, za katero je bil državljani tretje države obsojen, vključuje presojo vseh okoliščin obravnavane zadeve. V zvezi s tem je za opredelitev teh okoliščin pomembna obrazložitev obsodilne sodbe, saj ta obrazložitev izraža, kako je pristojno kazensko sodišče presodilo ravnanje zadevnega državljanu tretje države.
- 41 Poleg tega sta med drugimi okoliščinami, ki jih je treba upoštevati pri presoji, ali kaznivo dejanje dosega stopnjo resnosti, navedeno v točki 37 te sodbe, bistvenega pomena narava in obseg predpisane in – *a fortiori* – izrečene kazni.

- 42 Ker je torej uporaba člena 14(4)(b) Direktive 2011/95 omejena na izjemno huda kazniva dejanja, je mogoče zgolj kaznivo dejanje, ki je upravičevalo izrek posebej stroge kazni glede na kazensko lestvico, ki se na splošno uporablja v zadevni državi članici, šteti za „izredno hudo kaznivo dejanje“ v smislu te določbe.
- 43 Poleg zagroženih in izrečenih kazni mora organ, ki je pristojen za presojo, pod nadzorom pristojnih sodišč upoštevati zlasti naravo storjenega kaznivega dejanja, kolikor lahko ta narava prispeva k ugotovitvi obsega kršitve pravnega reda zadevne skupnosti, in vse okoliščine, v katerih je bilo storjeno kaznivo dejanje, zlasti morebitne olajševalne ali obteževalne okoliščine, naklepnost ali nenaklepnost tega kaznivega dejanja ter vrsto in obseg škode, povzročene z navedenim kaznivim dejanjem.
- 44 Pomembna je lahko tudi vrsta kazenskega postopka, ki se uporablja za kaznovanje zadevnega kaznivega dejanja, če izraža stopnjo resnosti, ki so jo organi, pristojni za kazenski pregon, pripisali temu kaznivemu dejanju.
- 45 Nasprotno pa morebitne odmevnosti zadevnega kaznivega dejanja v medijih ali pri javnosti – glede na to, da je taka okoliščina v bistvu subjektivna in ni pomembna – pri uporabi člena 14(4)(b) Direktive 2011/95 ni mogoče upoštevati.
- 46 Pojasniti je treba tudi, da ker presoja zadevnega kaznivega dejanja, kot je razvidno iz točke 40 te sodbe, vključuje presojo vseh okoliščin obravnavane zadeve, merila za presojo, navedena v točkah od 40 do 44 te sodbe, niso izčrpna in jih je torej po potrebi mogoče dopolniti z dodatnimi merili.
- 47 V tem okviru, čeprav lahko države članice določijo najnižje pragove, da bi se olajšala enotna uporaba te določbe, morajo biti taki pragovi nujno skladni s stopnjo resnosti iz točke 37 te sodbe in nikakor ne smejo omogočati ugotovitve, da je zadevno kaznivo dejanje „izredno hudo“, ne da bi pristojni organ v celoti preučil vse okoliščine zadevnega posameznega primera (glej po analogiji sodbo z dne 13. septembra 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, točka 55).
- 48 Zato je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 14(4)(b) Direktive 2011/95 razlagati tako, da je „izredno hudo kaznivo dejanje“ v smislu te določbe kaznivo dejanje, ki je glede na svoje specifične značilnosti izjemno resno, ker spada med kazniva dejanja, ki najbolj ogrožajo pravni red zadevne skupnosti. Pri presoji, ali je kaznivo dejanje, za katero je bil državljani tretje države pravnomočno obsojen, tako hudo, je treba upoštevati zlasti zagroženo kazen in kazen, ki je bila izrečena za to kaznivo dejanje, njegovo naravo, morebitne obteževalne ali olajševalne okoliščine, naklepnost ali nenaklepnost navedenega kaznivega dejanja, vrsto in obseg škode, povzročene z istim kaznivim dejanjem, ter postopek, ki se uporabi za kaznovanje tega dejanja.

Drugo vprašanje

- 49 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 14(4)(b) Direktive 2011/95 razlagati tako, da je mogoče šteti, da je obstoj nevarnosti za skupnost države članice, v kateri je zadevni državljani tretje države, dokazan zgolj zato, ker je bil ta državljani pravnomočno obsojen za izredno hudo kaznivo dejanje.
- 50 Kot je bilo navedeno v točki 22 te sodbe, iz točk od 27 do 42 sodbe s tega dne, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Begunec, ki je storil hudo kaznivo dejanje) (C-8/22), izhaja, da morata biti za uporabo člena 14(4)(b) Direktive 2011/95 izpolnjena dva ločena pogoja, ki se

nanašata, prvi, na to, da je bil zadevni državlján tretje države pravnomočno obsojen za izredno hudo kaznivo dejanje, in drugi, na to, da je bilo ugotovljeno, da ta državlján predstavlja nevarnost za skupnost države članice, v kateri je.

- 51 Zato ni mogoče šteti, ne da bi se kršila izbira zakonodajalca Unije, da okoliščina, da je eden od teh dveh pogojev izpolnjen, zadostuje za ugotovitev, da je izpolnjen tudi drugi pogoj.
- 52 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 14(4)(b) Direktive 2011/95 razlagati tako, da ni mogoče šteti, da je obstoj nevarnosti za skupnost države članice, v kateri je zadevni državlján tretje države, dokazan zgolj zato, ker je bil ta državlján pravnomočno obsojen za izredno hudo kaznivo dejanje.

Tretje in četrto vprašanje

- 53 Predložitveno sodišče s tretjim in četrtim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 14(4)(b) Direktive 2011/95 razlagati tako, da je uporaba te določbe pogojena s tem, da pristojni organ dokaže, da je nevarnost, ki jo zadevni državlján tretje države predstavlja za skupnost države članice, v kateri je, resnična, sedanja in resna ter da je preklic statusa begunca ukrep, ki je sorazmeren s to nevarnostjo.
- 54 Iz točk od 47 do 65 sodbe s tega dne, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Begunec, ki je storil hudo kaznivo dejanje) (C-8/22), je razvidno, da je ukrep iz člena 14(4)(b) Direktive 2011/95 mogoče sprejeti le, če zadevni državlján tretje države pomeni resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo, ki prizadene osnovne interese družbe države članice, v kateri je. V okviru presoje obstoja te grožnje mora pristojni organ presoditi vse okoliščine posameznega primera.
- 55 Poleg tega, kot je bilo navedeno v točkah od 66 do 70 te sodbe, mora ta organ opraviti tehtanje nevarnosti, ki jo zadevni državlján tretje države predstavlja za skupnost države članice, v kateri je, na eni strani, in pravic, ki jih je treba v skladu z Direktivo 2011/95 zagotoviti osebam, ki izpolnjujejo materialne pogoje iz člena 2(d) te direktive, na drugi strani, da bi se ugotovilo, ali sprejetje ukrepa iz člena 14(4)(b) navedene direktive pomeni ukrep, ki je sorazmeren s to nevarnostjo.
- 56 Iz tega sledi, da je treba na tretje in četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 14(4)(b) Direktive 2011/95 razlagati tako, da je uporaba te določbe pogojena s tem, da pristojni organ dokaže, da je nevarnost, ki jo zadevni državlján tretje države predstavlja za osnovne interese družbe države članice, v kateri je, resnična, sedanja in dovolj resna ter da je preklic statusa begunca ukrep, ki je sorazmeren s to nevarnostjo.

Stroški

- 57 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Člen 14(4)(b) Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite

je treba razlagati tako, da

je „izredno hudo kaznivo dejanje“ v smislu te določbe kaznivo dejanje, ki je glede na svoje specifične značilnosti izjemno resno, ker spada med kazniva dejanja, ki najbolj ogrožajo pravni red zadevne skupnosti. Pri presoji, ali je kaznivo dejanje, za katero je bil državljani tretje države pravnomočno obsojen, tako hudo, je treba upoštevati zlasti zagroženo kazen in kazen, ki je bila izrečena za to kaznivo dejanje, njegovo naravo, morebitne obteževalne ali olajševalne okoliščine, naklepnost ali nenaklepnost navedenega kaznivega dejanja, vrsto in obseg škode, povzročene z istim kaznivim dejanjem, ter postopek, ki se uporabi za kaznovanje tega dejanja.

2. Člen 14(4)(b) Direktive 2011/95

je treba razlagati tako, da

ni mogoče šteti, da je obstoj nevarnosti za skupnost države članice, v kateri je zadevni državljani tretje države, dokazan zgolj zato, ker je bil ta državljani pravnomočno obsojen za izredno hudo kaznivo dejanje.

3. Člen 14(4)(b) Direktive 2011/95

je treba razlagati tako, da

je uporaba te določbe pogojena s tem, da pristojni organ dokaže, da je nevarnost, ki jo zadevni državljani tretje države predstavlja za osnovne interese družbe države članice, v kateri je, resnična, sedanja in dovolj resna ter da je preklic statusa begunca ukrep, ki je sorazmeren s to nevarnostjo.

Podpisi